

Konferencja prasowa

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jana Krzysztofa Ardanowskiego
Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych
Wiktora Szmulewicza

Porozumienie Rolnicze - efekty prac

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
17 września, godz. 14:30

Porozumienie rolnicze – podsumowanie dotychczasowej działalności

Rolnictwo jest jednym z najważniejszych w Polsce sektorów gospodarczych, dającym blisko 30 mld euro wartości eksportu. Ponieważ, niestety, funkcjonuje ono jednak w rozbiciu, pozrywane są relacje pomiędzy poszczególnymi ogniwami łańcucha „od pola do stołu”, minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski z satysfakcją przyłączył się do inicjatywy powołania instytucjonalnej platformy porozumienia i dialogu, którą wysunęli przedstawiciele organizacji rolniczych.

Porozumienie rolnicze zostało zainaugurowane 20 lutego 2019 r., na wniosek organizacji rolniczych, zrzeszonych w Copa Cogeca (Krajowa Rada Izb Rolniczych, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych). Głównym założeniem Porozumienia jest prowadzenie dialogu społecznego w sprawach wsi, rolnictwa i całego łańcucha żywnościowego w Polsce: od producenta do konsumenta. W ramach Porozumienia zostało utworzonych 10 zespołów tematycznych:

1. Stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wieprzowego;
2. Stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wołowego;
3. Stabilizacji i wsparcia rynku owoców i warzyw;
4. Stabilizacji i wsparcia rynku chmielu, tytoniu, roślin strączkowych, nasiennictwa;
5. Odbudowy suwerenności paszowej i ograniczenia GMO;
6. Odbudowy rolnictwa na obszarach górskich;
7. Gospodarki wodą, zasobami i glebą;
8. Infrastruktury obszarów wiejskich;
9. Biogospodarki;
10. Wysokiej jakości żywności.

Do zespołów zapisywały się organizacje, które chciały przekazać wiedzę w zakresie polskiego rolnictwa, jak również przedstawić propozycje naprawy sytuacji w rolnictwie. Pierwsze posiedzenie zespołu odbyło się 12 marca 2019 r. (zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wołowego). W okresie 6 miesięcy zespoły zebrały się 37 razy.

W trakcie posiedzeń wypracowano ponad 180 wniosków, które zostały przedłożone Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi; wśród nich można wymienić m.in.:

– *Uporządkowanie regulacji dotyczących systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt* - przepisy ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 1149) wdrażają regulacje Unii Europejskiej w tym zakresie. Jednocześnie, MRiRW pracuje nad zmianami w prawodawstwie, które mają wzmocnić nadzór nad przestrzeganiem wymogów z zakresu identyfikacji i rejestracji bydła. Należy podkreślić kluczową rolę rolników utrzymujących bydło dla właściwego funkcjonowania systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt, który oparty jest na informacjach pozyskiwanych bezpośrednio od posiadaczy zwierząt. MRiRW, we współpracy z ARiMR oraz IW, sprawującą nadzór w tym zakresie, pracuje nad rozwiązaniami mającymi na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania tego systemu i ograniczenie przypadków naruszeń przepisów, przy jednoczesnym możliwie najmniejszym obciążeniu administracyjnym posiadaczy zwierząt. Przykładem może być udostępnienie przez ARiMR aplikacji *Portal IRZplus*, który pozwala posiadaczom zwierząt gospodarskich, w tym bydła, na składanie w formie elektronicznej zgłoszeń zdarzeń do Systemu IRZ. Aplikacja ta ma za zadanie ułatwić posiadaczom zwierząt wykonywanie nałożonych ustawą obowiązków informacyjnych, co prowadzić może do poprawienia jakości danych gromadzonych w systemie i ich aktualności.

– *Doprecyzowanie zapisów związanych z umową sprzedaży owoców i warzyw* – w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi został przygotowany projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. W projekcie m.in.:

- rozszerzono upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw rynków rolnych, który będzie mógł określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje produktów rolnych, dla których określa się minimalny okres obowiązywania umowy lub minimalny okres od zawarcia umowy do realizacji dostawy lub termin zawarcia umowy na dostarczanie produktów rolnych;
- rozszerzono zakres określonych wprost w przepisach zmienianej ustawy przejawów nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej o nabywanie wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktu rolnego lub spożywczego lub jego podkategorii – w odniesieniu do produktów nieprzetworzonych, poniżej jego ceny referencyjnej, w przypadku, gdy taka cena referencyjna została ustalona. Zaproponowano, aby minister właściwy do spraw rynków rolnych ustalał cenę referencyjną określonego produktu lub podkategorii produktu, jako sumę ilorazu średnich kosztów wytworzenia danego produktu lub podkategorii produktu, jako sumę ilorazu średnich kosztów wytworzenia danego produktu lub podkategorii produktu z ostatnich trzech lat i średniego plonu produktu lub podkategorii produktu w gospodarstwie towarowym z ostatnich trzech lat oraz ilorazu średniego czasu pracy przeznaczonego na wytworzenie produktu lub podkategorii produktu z ostatnich trzech lat i średniego plonu produktu lub podkategorii produktu w gospodarstwie towarowym z ostatnich trzech lat, przemnożonego przez koszty pracy w drugim roku poprzedzającym dany

rok oraz indeksu zmiany wynagrodzeń w przetwórstwie przemysłowym w roku poprzedzającym dany rok w stosunku do drugiego roku poprzedzającego dany rok.

– *Zwiększenie dostępności środków ochrony roślin, w tym dla upraw małoobszarowych* - MRiRW podejmuje wszechstronne działania mające na celu zaktywizowanie posiadaczy zezwoleń na wprowadzanie środków do obrotu do składania wniosków o rozszerzenie istniejących zezwoleń o możliwość stosowania środka we wszelkich możliwych uprawach zakwalifikowanych jako małoobszarowe, w tym również roślin bobowatych i upraw zielarskich.

Dodatkowo, zachęca organizacje i instytucje branżowe do ścisłej współpracy z posiadaczami zezwoleń w celu wspólnego rozwiązywania problemów w ochronie upraw małoobszarowych. Problemy związane z ochroną roślin uprawnych, w tym także upraw małoobszarowych, znajdują swoje odzwierciedlenie w badaniach finansowanych w ramach programów wieloletnich realizowanych przez Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu.

– *Wprowadzenie rozwiązań w zakresie rzeźni rolniczych dostosowanych do terenów górskich* – w MRiRW prowadzone są prace legislacyjne nad projektem rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw, w którym proponuje się wprowadzenie specjalnych dostosowań dla rzeźni o małej zdolności produkcyjnej położonych na terenie gospodarstw, nazwanych „rzeźniami rolniczymi”. W takich rzeźniach będą mogły być poddawane ubojowi zwierzęta (w tym bydło) będące własnością podmiotu prowadzącego rzeźnię (rolników utrzymujących zwierzęta), a także zwierzęta (w tym bydło) innych podmiotów utrzymujących zwierzęta w gospodarstwach położonych w tym samym powiecie, w którym usytuowana jest ta rzeźnia oraz powiatach sąsiednich. Aktualnie zakończył się etap krajowych uzgodnień ww. projektu rozporządzenia i w dniu 14 sierpnia 2019 r. został on skierowany do notyfikacji Komisji Europejskiej i innym państwom członkowskim UE

– *Przejęcie nadzoru nad spółkami wodnymi przez gminy oraz skuteczne egzekwowanie należności na rzecz spółek* - na wniosek MRiRW Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zobowiązał się do doprecyzowania przepisów ustawy Prawo wodne przy okazji najbliższej jej nowelizacji, w celu skutecznego egzekwowania świadczeń na rzecz spółek wodnych, a także w celu poprawy nadzoru nad tymi organizacjami.

– *Zapewnienie gminom wiejskim i miejsko – wiejskim środków finansowych wspierających inwestycje z zakresu gospodarki wodno – ściekowej, umożliwiających osiągnięcie wskaźników pokrycia potrzeb w tym zakresie występujących na terenach miejskich* - w ramach prac nad nowym okresem programowania 2021-2027 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podkreśla potrzebą zapewnienia środków na dalszą rozbudowę systemów wodociągowo – kanalizacyjnych na obszarach wiejskich, aby

zapewnić wszystkim mieszkańcom dostęp do odpowiedniej infrastruktury. Duży nacisk kładziony jest również na inwestycje związane z zagospodarowaniem osadów ściekowych.

Należy wskazać, że za prace związane z nowelizacją aktów prawnych dotyczących zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków odpowiada Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

– *Utrzymanie możliwości wykorzystania surowców rolnych do produkcji bioenergii, w tym biopaliw transportowych i biometanu na różne cele* - działający w ramach Porozumienia Rolniczego Zespół ds. Biogospodarki umożliwi przedstawicielom nauki, biznesu i administracji publicznej transfer wiedzy dotyczący możliwości wykorzystania innowacyjnych technologii i nowych rozwiązań na rzecz jej rozwoju. Tematyka Zespołu ds. Biogospodarki jest bardzo szeroka i może być rozpatrywana na wielu płaszczyznach, dlatego konieczna jest dalsza praca w ramach tego zespołu z uwzględnieniem bloków tematycznych: bioprodukty, energia odnawialna.

– *Zapewnienie w ramach poszukiwania zdźwersyfikowanych źródeł białka paszowego, aby żadne ogniwo w cyklu wytwarzania produktów rolno-spożywczych nie straciło na wprowadzanych zmianach* - kierunek wniosków wypracowanych przez Zespół jest w zasadzie zgodny z działaniami, które realizowane są przez MRiRW. Część wniosków i rekomendacji pomoże w przygotowaniu dalszych działań resortu, w tym w określaniu priorytetów badawczych, czy priorytetów, jakie powinny znaleźć się w ramach nowej WPR.

– *Wprowadzenie uregulowań prawnych umożliwiających skrócenie łańcucha żywnościowego pomiędzy gospodarstwem, a konsumentem* - Wykorzystując możliwości jakie daje prawo Unii Europejskiej, w Ministerstwie opracowano akty prawa krajowego wprowadzające ułatwienia dla polskich rolników i innych podmiotów prowadzących produkcję na lokalny rynek. Ponadto, prace w zakresie wprowadzania uproszczeń i ułatwień dla produkcji żywności prowadzonej na poziomie gospodarstw rolnych, są i będą kontynuowane w Ministerstwie w oparciu o wnioski, min. organizacji działających na rzecz rolnictwa.

– *Bezpieczeństwo i jakość* - uporządkować system prawny dotyczący kontroli żywności – w MRiRW opracowany został projekt ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw, który w dniu dzisiejszym został przyjęty przez Radę Ministrów. Celem nowelizowanej ustawy jest skonsolidowanie nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych przez powierzenie wszystkich kompetencji w tym obszarze Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Regulacja ta jest korzystna dla konsumentów, bo przyczyni się do zwiększenia efektywności kontroli artykułów rolno-spożywczych w obszarze jakości handlowej oraz skuteczniejszego eliminowania nieuczciwych praktyk w handlu nią (np. fałszowania żywności). Obecnie jakość handlowa żywności jest kontrolowana przez dwa organy w zależności od etapu obrotu: przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS)

w produkcji i na granicy oraz przez Inspekcję Handlową (IH) w obrocie detalicznym. Po wejściu w życie ustawy jedynie IJHARS będzie odpowiedzialna za kontrolę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na wszystkich etapach obrotu (produkcji, przetwarzania, dystrybucji)..

– *Żywność wysokiej jakości - krajowe i unijne systemy jakości żywności* - konsumenci oczekują żywności wysokiej jakości, bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i zdrowotne, wytworzonej specyficznymi metodami produkcji rolnej, w szczególności w odniesieniu do identyfikowalności, autentyczności, dobrostanu zwierząt, poszanowaniu środowiska oraz zrównoważonego charakteru. Systemy jakości żywności są gwarancją żywności spełniającej ww. oczekiwania, dlatego też istotnym jest aby ukierunkować interwencje Planu strategicznego WPR po 2020 roku na wsparcie rozwoju żywności wysokiej jakości oraz rozwiązań umożliwiających śledzenie produktów w łańcuchu dostaw.

Wszystkie wypracowane wnioski są cennym głosem w dyskusji o polskim rolnictwie. Część wniosków jest realizowana, część będzie rozpatrywana w nowej perspektywie finansowej.

Podsumowanie dotychczasowych prac Porozumienia Rolniczego nie kończy jego pracy. Zespoły mogą nadal się spotykać, omawiać bieżące problemy jak również wypracowywać rekomendacje dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.